

Nærings- og fiskeridepartementet
Postboks 8118 Dep
0032 Oslo

Høring av forslag til endringer i deltakerloven m.v.

Arbeiderpartiets sametingsgruppe viser til Kystfiskeutvalgets utredning i NOU 2008:5 "Retten til fisket i havet utenfor Finnmark" og påpeker at en rett til fiske er rettigheter folk bosatt ved fjordene og langs kysten innehar ved lokal sedvane, hevd og alders tids bruk. Arbeiderpartiets sametingsgruppe holder fast ved at samene har etablert rettigheter til fiske og andre marine ressurser i kystnære samiske områder. Samer og andre bosatt ved kysten har derfor rett til fiske på grunnlag av alders tids bruk og lokal sedvane. Folkerettens regler om urfolk og minoriteter gir i tillegg grunnlag for retten til fiske. Vi er derfor av den formening at reguleringstiltak av fisket ikke kan skje slik at det kan forstås å frata samer retten til regningssvarende fiske for opprettholdelse av kultur med språk, næringsutøvelse og samfunnsliv. Fiskeflåten utgjør en bærebjelke for samisk kultur i kyst- og fjordområdene.

Omsetning av fisketillatelse mellom fartøy har siden ordningen ble iverksatt, skapt debatt og mye usikkerhet i fiskerinæringen. Til tross for klare bestemmelser i deltakerloven har fiskefartøy med fisketillatelse blitt omsatt i strid med intensjonen i lovverket.

Arbeiderpartiets sametingsgruppe mener at De foreslåtte endringene i deltakerloven vil ytterligere svekke muligheten for en regulert omsetning av fisketillatelsene. Lovendringen oppfattes slik at blir en lovfestet prinsipp om at personer kan overføre kvoter seg imellom etter søknad og forvaltningens frie skjønn.

Prinsippet om at de viltlevende marine ressursene tilhører fellesskapet er en viktig bestemmelse som forhindrer at private aktører kan eie fisken i havet. Dette prinsippet må legges til grunn i all forvaltning av marine ressurser.

Departementets forslag til endringer i deltakerloven vil innebære en delvis privatisering av kollektive naturressurser. Omsetning av fisketillatelse vil i følge forslaget kunne foretas uten at det samtidig skjer en overdragelse av fiskefartøyet. Innføring av muligheten for å selge fisketillatelsen uten båt vil forsterke praksisen med kjøp og salg av kvoter. Fisketillatelsen blir en omsettelig rettighet som kan foretas imellom rederiene.

Struktureringen av fiskefartøyene vil med lovendringen fortsette i et enda større tempo med fare for samling av fisketillatelsene på stadig færre redere. Ytterligere strukturering av fartøy kan påvirke levering av fangsten til landanleggene, dermed kan dette innvirke på bosettingen. Konsekvensen av dette vil være ytterligere utarming og svekkelse av bosetting og sysselsetting i kyst- og fjordområdene.

Havressurslovens formål er å sikre en bærekraftig og samfunnsøkonomisk forvaltning av de viltlevende marine ressursene, og å medvirke til sysselsetting og bosetting i kystsamfunnene. Fellesskapets mål må være fortsatt bosetting i kyst- og fjordområdene.


Ved at det foreslås å fjerne kravet om at kvotene tilhører fartøyet, vil det bli et marked der det blir tilnærmet fri omsetning av fiskekvotene. Dette vil gjøre det umulig for unge å skaffe seg rimelige fiskekvoter, og rekrutteringen til næringen blir vanskeligere. Det er en reell frykt for at fiskerinæringen blir enda mer lukket ved at det blir kapitalkreften som styrer adgangen til fiskeryrket.

Det må fortsatt være sterke bindinger mellom fiskefartøy og fisketillatelse, og fartøyenes tilhørighet til distriktet.

Arbeiderpartiets sametingsgruppe avviser departementets forslag til endringer i deltakerloven fordi vi mener dette privatiserer fellesskapets ressurser og innfører kjøp og salg av fiskekvoter i lovs form.

Med hilsen

Vibeke Larsen -/sign/-
parlamentarisk leder


Hagbart Grønmo
gruppeseekretær